

[Flygaard]

forslag, som vi ud fra vort synspunkt måske ikke er så begejstrede for, så det vil vi gerne være med til at se på i udvalget.

Jeg vil dog gerne her komme med den bemærkning, at man nok skal være en lille smule forsigtig med at tro, at blot man får det lagt ud til den lokale selvbestemmelse, får man lavere udgifter. Det er nok rigtigt, at man skal have nogle standarder og normer, men spørgsmålet er, om disse standarder og normer ikke skal være en øvre grænse for, hvad der bør kunne foretages, også på kommunalt plan.

Jeg skal blot her nævne et enkelt eksempel. Da vi for snart nogen tid siden i finansudvalget skulle tage stilling til en gymnasiesag – i øvrigt nede fra Sønderjylland – oplevede vi, at det udgiftsniveau, som man havde på amtsbasis, lå ca. 50 pct. over de standarder og normer, som staten opstillede – og så nøjedes staten altså med at give de 25 pct. af det, som staten vil godkende som standarder og normer. Her var altså et eksempel på, at kommunen gik langt over. Det er måske også et af de forhold, vi skal have med i billedet, når vi skal til at vurdere det foreliggende forslag.

Ud fra ønsket om at opnå nogle besparelser, men også med en præcisering af, at de skal være socialt ansvarlige, vil retsforbundet gerne være med til at se på det foreliggende forslag i udvalget.

Svend Erik Hovmand (V):

Jeg er i den glædelige situation at kunne sige tak for en overvejende positiv holdning fra et klart flertal i denne sal, for indstillingen til dette forslag.

Jeg tror, det er rigtigt at sige, som det også gøres i budgetdepartementets netop udsendte konsekvensberegning af regeringens såkaldte påskeæg, at der igennem de senere år har været en stigende erkendelse af, at løsningen af de alvorlige økonomiske problemer også forudsætter kommunernes aktive medvirken. Den erkendelse deles af store grupper i befolkningen, og den deles endog af kommunernes egne organisationer.

At der er behov herfor, behøver næppe større dokumentation, men lad mig blot nævne et par enkelte tal fra den nyeste udgave af Kommunal Håndbog. Heraf fremgår, at kommunernes samlede udgifter i de sidste 10

år er steget med omkring 300 pct., mens priserne i samme tidsrum er steget med omkring 130 pct. Det svarer rundt regnet til en årlig gennemsnitlig realvækst i den kommunale sektor på 17 pct. Der er naturligvis en forklaring herpå og oven i købet en god forklaring, nemlig den, at folkettinget i overensstemmelse med kommunalreformen har lagt stedse flere opgaver ud til kommunerne. Men det er uomtvisteligt, at det ud fra et nationaløkonomisk synspunkt er nødvendigt at betragte den halvdel af de offentlige udgifter, som amter og kommuner står for, i sammenhæng med statens udgifter. Det har ingen betydning for valutaunderskud og betalingsbalance, om man i statens regie gennemfører offentlige besparelser, hvis man så samtidig forøger de offentlige udgifter tilsvarende i den kommunale sektor.

Det er på den baggrund, venstre har fremlagt sin udgiftsreform, der bygger på to hovedelementer, nemlig på den ene side en begrænsning af kommunernes udgifter og på den anden side en nedsættelse af statens udgifter. Den samlede effekt af de to forslag – det andet skal vi behandle i denne sal om et øjeblik – vil efter de beregninger, vi har foretaget, være godt 9 mia kr. i 1981, 15 mia kr. i 1982 og godt 18 mia kr. i 1983.

Jeg har med disse indledende bemærkninger klart villet understrege, at det forslag, vi her diskuterer, bør ses ud fra de intentioner, som ligger, om at begrænse den samlede offentlige vækst. Jeg synes – det skal også være en bemærkning til finansministeren – at der er grund til at sige, at efter regeringens såkaldte spareplan vil de offentlige udgifter i den kommunale sektor ikke blive begrænset – nej, de vil fortsat stige fra i år til næste år med ikke mindre end 2,6 mia kr. ud over, hvad pris- og lønstigninger berettiger til. Disse 2,6 mia kr., som udgifterne vil stige med i den offentlige sektor, som kommuner og amter står for, udgør nemlig den 2 pct.s realvækst, som ministeren omtalte.

Ministeren siger, at det ikke er realistisk at foretage en opbremsning større end den, regeringen har foreslået. Jeg var lige ved at sige, at det skal ministeren selvfølgelig sige, men jeg synes, der er grund til at gøre opmærksom på, at den 2 pct.s realvækststramme, som ligger fra i år til næste år, blev aftalt for et år siden. Den blev aftalt i 1979. Ministeren ryster på hovedet, men det var i hvert fald